

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 15C/28/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623201657
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lenka Ragačová Černíková
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2023:6623201657.2

Uznesenie

Okresný súd Lučenec v právnej veci žalobcu: E. R., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, XXX XX H., v zast.: JUDr. Elena Matulová, so sídlom Železničná 287/6, 987 01 Poltár, proti žalovaným 1/ W. R., narodená XX.XX.XXXX, bytom H. a 2/ H. Z., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XX, XXX XX B., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zakázať žalovaným priblížiť sa k žalobcovi a k maloletemu dieťaťu: I. R., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/XX, XXX XX H., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e toto neodkladné opatrenie:

Súd z a k a z u j e žalovaným priblížiť sa k žalobcovi na vzdialenosť menšiu ako 10 (desať) metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch v civilnom súdnom konaní, v trestnom konaní a v priestupkovom konaní, na ktoré budú predvolaní, v rozsahu nevyhnutnom na ich riadnu účasť na týchto úkonoch.

II. Návrh žalobcu na uloženie povinnosti žalovaným spočívajúcej v zákaze priblížiť sa k maloletemu dieťaťu I. R., narodenej XX.XX.XXXX z a m i e t a.

III. Žalovaní s ú p o v i n n í nahradiť žalobcovi spoločne a nerozdielne trovy konania o zákaz priblíženia žalovaných k žalobcovi v rozsahu 100 %, o výške trov súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania o zákaz priblíženia rodičov k maloletemu dieťaťu.

o d ō v o d n e n i e :

1. Žalobca doručil súdu dňa 12.05.2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. V podanom návrhu uviedol, že maloletá I. bola na základe Uznesenia Okresného súd Lučenec č. k. 8P/5/2022-50 zo dňa 30.03.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 14.04.2022 zverená do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov, v zmysle ktorého majú vykonávať osobnú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletej a v bežných veciach ju majú zastupovať a spravovať jej majetok namiesto rodičov. Rodičia maloletej boli zaviazaní prispievať na výživu mal. I. sumou 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa podľa osobitného zákona, ktoré majú zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec; výživné je splatné vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 21.02.2022. Dňa 19.07.2022 stará matka maloletej I. pani R. E. zomrela. Matka maloletej dennodenne požíva alkoholické nápoje a následne vyvoláva hádky s otcom dieťaťa. Starý otec maloletej podal dňa 15.01.2022 na svoju dcéru W. R. oznámenie na OO PZ v Poltár z dôvodu, že sa mu pod vplyvom alkoholu vyhráža zabitím a násilne mu vytrhla mal. I. a odišla s ňou. Polícia ju chcela podrobiť dychovej skúške, túto však odmietla. Uvedené vyplýva už z odôvodnenie Uznesenia Okresného súdu Lučenec sp. zn. 8P/5/2022. Obvodné oddelenie Policajného zboru v Poltári niekoľkokrát zasahovalo a evidujú mnoho priestupkov matky a otca maloletej. Podľa

vyjadrenia Okresného riaditeľstva policajného zboru v Lučenci, odbor poriadkovej Polície, Obvodné oddelenie PZ v Poltári vykonanou lustráciou osoby W. R. evidujú jeden trestný čin (dňa 05.06.2020 v doprave ohrozovanie pod vplyvom návykovej látky podľa 289/1) a 3 priestupky. Lustráciou osoby H. Z. evidujú jeden trestný čin (dňa 01.01.2021 v doprave ohrozovanie pod vplyvom návykovej látky podľa 289/1 TZ) a 6 priestupkov. Trestným rozkazom č.k. 22T/104/2022-154 zo dňa 17.08.2022 bola matka maloletej uznaná vinou z prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods.1 TZ, že dňa 06.06.2022 v čase o 14:00 hodine v H. na ulici J. č. XXX/XX pred bytovým domom poškodila odstavené uzamknuté osobné motorové vozidlo Škoda Fabia EČ: P XXXAF, ktorého majiteľom je žalobca tak, že do neho hádzala kamene, odlomila zadný stierač, ohla predné stierače, kameňom poškrabala zadné dvere, predné okno a kapotu, pričom uvedeným konaním spôsobila škodu v celkovej výške 646,-Eur. Starý otec začal navštevovať s mal. I. detského psychiatra MUDr. T. - detský psychiater. Z nálezu zo dňa 18.01.2023 vyplýva, že mal. I. sa bojí svojich rodičov. Niekoľkokrát na vlastné oči videla bitku svojich rodičov. Detský psychiater diagnostikoval u maloletej poruchu aktivity a pozornosti, zmiešanú poruchu správania a emócií v detstve, posttraumatickú stresovú poruchu. Starý otec maloletej podal dňa 20.04.2023 na svoju dcéru W. R. oznámenie na OO PZ v Poltár z dôvodu, že pod vplyvom alkoholu a možno aj pod vplyvom drog mu nadáva, chce zobrať násilím maloletú I., ktorá plače a nechce ísť s ňou. Maloletá I. sa svojej matky a otca bojí, trasie sa od strachu. Keďže sa žalobca obáva o bezpečnosť a zdravý duševný vývoj svojej vnučky a obáva sa o svoju bezpečnosť, žiada súd o nariadenie neodkladné opatrenia na ochranu svojej integrity a integrity svojej vnučky, pretože existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná integrita a bezpečnosť.

Bezprostrednú potrebu úpravy pomerov strán sporu žalobca odôvodnil tými skutočnosťami, že v danom prípade ide o opatrenie, ktorého účelom je eliminovať kontakt medzi určitými osobami z dôvodu ochrany viacerých osôb vrátane maloletého dieťaťa. Ide o opatrenie vydané v záujme jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita alebo bezpečnosť. Má za to, že súdu osvedčil ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity svojej a aj maloletého dieťaťa konaním osôb, proti ktorým návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. Preto žalobca navrhol, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zakáže W. R., nar. XX.XX.XXXX a H. Z., nar. XX.XX.XXXX priblížiť sa k maloletej I. R., nar. XX.XX.XXXX a k E. R., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť nie menšiu ako desať metrov.

2. Žalobca priložil k podanému návrhu rodný list maloletého dieťaťa, oznámenie o zrušení trvalého pobytu W. R., uznesenie okresného súdu Lučenec š.č. K. 8P/5/2022-50 zo dňa 30.03.2022, úmrtný list E. R., zomrelej XX.XX.XXXX, správu Obvodného oddelenia PZ v Poltári, odbor poriadkovej polície zo dňa 15.12.2021, obžalobu Okresnej prokuratúry Lučenec č. k. 2Pv 167/22/6606-11 zo dňa 11.08.2022, Trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec č. k. 22T/104/2022-154 zo dňa 17.8.2022, správa MUDr. I. z vyšetrenia maloletej zo dňa 18.01.2023 a 06.04.2023.

3. Nakoľko v časti návrhu na uloženie zákazu priblíženia žalovaných k maloletému dieťaťu ide o konanie s maloletým dieťaťom v zmysle príslušných ustanovení Civilného mimosporového poriadku a súd nepovažoval za účelné a hospodárne vylúčenie tejto časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia na samostatné konanie, požiadal orgán sociálnoprávnej ochrany detí a rodiny o vykonanie šetrenia v domácnosti náhradného rodiča a podanie správy o výsledku šetrenia.

Podľa správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec (ďalej len „úrad“), sociálne šetrenie u starého otca maloletej - u pána E. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H., J. XXX/XX bolo vykonané dňa 02.06.2023. V čase šetrenia bol na uvedenej adrese prítomný starý otec spolu s maloletou I.. Starý otec býva spolu s vnučkou I. R. v 3 izbovom vlastnom byte kde je zariadená obývacia izba, spálňa, jedáleň spojená s kuchyňa, kúpeľňa a WC. Byt je zariadený pekným moderným nábytkom. V čase šetrenia bolo v byte čisto. Nedostatky neboli zistené. Mesačné náklady na bývanie sú v sume 172,00 Eur. Starý otec pri šetrení uviedol, že spísal závet a byt a chatu, ktorú vlastnil spolu s manželkou, ponechal vnučke. Starý otec je poberateľ rodičovského príspevku mesačne v sume 412,60 Eur, prídavku na dieťa mesačne v sume 60,- Eur, opakovaného príspevku v náhradnej starostlivosti mesačne v sume 152,- Eur a náhradného výživného od rodičov mesačne v sume 62,11 Eur. Maloletá I. R., nar. XX.XX.XXXX navštevuje MŠ v H. a zdravotnú starostlivosť poskytuje maloletej MUDr. G.. Starý otec sa pri šetrení vyjadril, že rodičia maloletej sa o maloletú zaujímajú len sporadicky, približne 1 x do týždňa na 15 minút, a to z 10 stretnutí s maloletou sú 8 krát pod vplyvom alkoholu alebo drog. Uviedol, že matka maloletej mu robí stále problémy, vykrikuje pod oknom. Úrad má zato, že starí rodičia sa aj v minulosti snažili vytvoriť maloletej vhodné, pokojné a harmonické prostredie. Chránili maloletú pred situáciami kedy matka maloletej bola pod vplyvom alkoholu. Rodičia maloletej nezmenili svoje správanie a naďalej požívajú

alkoholické nápoje, pod vplyvom alkoholu sú agresívni a nevedia kontrolovať svoje správanie. Stará matka E. R., nar. XX.XX.XXXX sa s uvedenou situáciou nevedela zmieriť ani zo spôsobom života jej jedinej dcéry a po niekoľkých mesiacoch zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti umrela. Dňa 02.06.2023 bol v súlade s článkom 12 Dohovoru o právach dieťaťa a podľa § 43 ods.1 zákona o rodine vykonaný pohovor, bez prítomnosti starého rodiča a za prítomnosti kolíznej opatrovníčky s maloletou I. R., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bola primerane jej veku a rozumovým schopnostiam oboznámená s prebiehajúcim konaním na OS v Lučenci. Maloletá je útleho veku momentálne navštevuje MŠ v H., nevie ešte vyhodnotiť uvedenú situáciu, ale počas pohovoru pôsobila uvoľnene, bola usmiata, bezprostredná, reagovala na podnety spontánne, v starostlivosti starého otca sa cíti bezpečne. Uviedla, že má rada starého otca, ktorého volá Mimi, je k nej dobrý, chce s ním bývať. Uviedla, že niekedy chodí k ním aj ocko a maminka a chodia aj nakupovať. Maminka ju nikdy nepobozká, ale ona ju bozká a ocko keď ju stretne, tak ju aj pobozká. Kúpili jej aj lízatko a cukríky, ale maminka je opitá. Úrad na základe vykonaného šetrenia konštatuje, že starý otec vytvára maloletej bezpečné prostredie a snaží sa maloletú ochrániť, aby nebola vystavovaná agresívnemu správaniu svojich rodičov v čase, keď sú pod vplyvom omamných látok.

4. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

5 Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

6. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 2 CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby

- a) poskytla aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje,
- b) zložila peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde,
- c) nenakladala s určitými vecami alebo právami,
- d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala,
- e) nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia,
- f) nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje,
- g) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená,
- h) sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 CSP, uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého zabezpečovacieho opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 326 ods. 2 CSP, k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 CSP, prvá veta, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylslychu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

12. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

13. Neodkladné opatrenie je inštitút súdneho konania, ktorý je na mieste použiť tam, kde sa vyžaduje okamžitý zásah súdu z dôvodu, že navrhovateľovi reálne a bezprostredne hrozí ujma, alebo že by výkon v budúcnosti očakávaného súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Navrhovateľ neodkladného opatrenia musí po osvedčení svojho hmotného nároku, ktorého ochrany sa domáha, presvedčivo osvedčiť skutočnosti odôvodňujúce bezodkladnú potrebu úpravy pomerov. Navrhovateľ neodkladného opatrenia tak musí osvedčiť také konkrétne správanie sa žalovaného, ktorým mu spôsobuje nenahraditeľnú ujmu. Nárok pritom nemusí byť nepochybne preukázaný, ale musí byť aspoň osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi situáciou, najmä naliehavosťou riešenia. Osvedčovanie znamená zisťovanie najvýznamnejších skutočností potrebných pre rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia prostredníctvom označených dôkazov. Osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje len podľa návrhu a k nemu doložených dôkazov. Takýto postup predpokladá platná právna úprava (§ 329 ods. 1 CSP), sledujúca tým dosiahnutie účelu inštitútu neodkladného opatrenia, ktorým je rýchle a pružné riešenie situácie vyžadujúcej si okamžitý zásah súdu v prípade potreby. Ohrozenie nároku navrhovateľa, či už subjektívne alebo objektívne, musí byť konkrétne a strana sporu ho musí vždy osvedčiť, nestačí iba abstraktná (pravdepodobná) možnosť ohrozenia práv strany sporu.

14. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje podľa obsahu návrhu, pripojených dôkazov a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj podľa dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010). Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené, pričom reálne vyhodnotenie potreby bezodkladne upraviť pomery je na posúdení súdu.

15. Súd neodkladným opatrením upravuje pomery strán sporu, pričom musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov strán sporu alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý predstavuje nariadenie neodkladného opatrenia. Požadované obmedzenie musí byť primerané poskytnutej ochrane navrhovateľa neodkladného opatrenia a nesmie nad nevyhnutnú mieru limitovať žalovaného.

16. Z listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise mal súd preukázané, že žalovaní, predovšetkým dcéra žalobcu W. R., nar. XX.XX.XXXX, sa po dlhšiu dobu dopúšťajú protiprávneho konania voči žalobcovi, nakoľko mu pod vplyvom alkoholu opakovane vulgárne nadávajú, žalovaná 1/ poškodzuje veci v osobnom vlastníctve žalobcu, za ktoré konanie bola aj odsúdená (viď. trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec č. k. 22T/104/2022-154 zo dňa 17.08.2022). Uvedené dôvody opodstatňujú nariadenie neodkladného opatrenia podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. h) CSP, keď vzhľadom na všetky okolnosti prejednávanej veci je pre zabezpečenie ochrany telesnej i duševnej integrity žalobcu potrebné zamedziť fyzickému kontaktu žalovaných (predovšetkým však žalovanej 1/) so žalobcom. Z podaného návrhu ako aj listinných dôkazov je preukázané, že žalovaní opakovane navštevujú žalobcu v jeho domácnosti pod vplyvom alkoholu, žalovaná 1/ preukázateľne úmyselne poškodzuje majetok žalobcu, slovne ho napáda a z predloženej správy Obvodného oddelenia PZ v Poltári, odbor poriadkovej polície zo dňa 15.12.2021 je zrejmé, že žalovaní sa opakovane dopúšťajú protiprávneho konania a nie je možné predpokladať vzhľadom na ich spôsob života a zjavnú závislosť na alkohole, že od tohto konania dobrovoľne upustia. Na základe uvedeného mal súd za to, že žalobca osvedčil skutočnosťami uvedenými v podanom návrhu a predloženými listinnými dôkazmi dôvodnosť podaného návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v časti žiadosti o uloženie zákazu priblíženia sa žalovaných k žalobcovi. Preto súd vyhovel v tejto časti podanému návrhu a zakázal žalovaným priblížiť sa k žalobcovi na vzdialenosť menšiu ako 10 (desať) metrov s výnimkou účasti na procesných úkonoch v civilnom súdnom konaní, v trestnom konaní a v priestupkovom konaní, na ktoré budú žalobca a žalovaní predvolaní, v rozsahu nevyhnutnom na ich riadnu účasť na týchto úkonoch, nakoľko nariadením neodkladného opatrenia bez uvedenej výnimky by mohlo dôjsť k zmareniu týchto úkonov.

17. Pokiaľ ide o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti návrhu na zákaz priblíženia sa rodičov (žalovaných) k maloletej I. R., súd v tejto časti podaný návrh právne posúdil ako návrh vo veci starostlivosti o maloletých, pretože aj nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. h)

CSP, medzi rodičom a dieťaťom je konaním o úprave výkonu rodičovských práv a povinností podľa § 111 písm. b/ CMP, keďže je zrejmé, že nie len právo stykať sa s dieťaťom, ale aj širšie právo k dieťaťu sa na určitú vzdialenosť priblížiť, je právom rodiča.

18. Zákaz priblížiť sa k maloleťmu dieťaťu, a teda zákaz styku rodiča s maloleťým dieťaťom je vážnym zásahom do rodičovských práv a jeho následkom môže byť vzájomné odcudzenie sa a pretrhnutie väzieb medzi rodičom a dieťaťom, ktorých obnovenie môže byť sťažené, tak vzhľadom k dĺžke straty kontaktu, ako aj vplyvom vzájomne narušených vzťahov medzi rodičmi a starým otcom maloletej. Z tohto dôvodu má súd za to, že dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaze styku rodičov s maloleťým dieťaťom by mali byť vážne a aktuálne skutočnosti svedčiace o tom, že styk rodiča s dieťaťom je proti záujmu dieťaťa, ba predstavuje pre dieťa vážnu hrozbu ujmy. Každé následné meritórne rozhodnutie o zákaze styku rodiča s dieťaťom, resp. zákaz priblížiť sa k dieťaťu by malo byť výsledkom riadneho dokazovania, na základe vážnych dôvodov, pričom jediným záujmom, ktorý by mal byť relevantný, je záujem dieťaťa.

19. Vychádzajúc zo zákonných ustanovení Zákona o rodine a judikatúry súdov je zákaz styku rodiča s dieťaťom považovaný za vážny zásah do práv a právom chránených záujmov maloleťého dieťaťa, ako aj jeho rodiča. „Každý takýto zásah musí byť preto náležite dôvodný, pretože v dôsledku zákazu styku môže dôjsť k ďalšiemu ochladeniu citových väzieb medzi rodičom a dieťaťom a prehĺbeniu narušenia vzájomných vzťahov, pretože sa ním rodičovi celkom odoberá právo stykať sa s dieťaťom, a to akýmkoľvek spôsobom. Vo výnimočných prípadoch, pokiaľ to vyžaduje záujem maloleťého dieťaťa a všeobecný súd styk rodiča s maloleťým dieťaťom zakáže, musí byť jednoznačne v súdnom konaní preukázané, že takýto postup je v záujme maloleťého dieťaťa. Spravidla ide o prípady, keď oprávnený rodič styk s maloleťým dieťaťom zneužíva takým spôsobom, že to má priamy negatívny vplyv na zdravý vývin maloleťého dieťaťa. Z pozitívneho záväzku štátu na poli ústavnej garancie a ochrany rodičovstva a rodiny vyplýva, že všeobecné súdy majú za povinnosť procesnými prostriedkami, ktoré im zveruje slovenský právny poriadok vytvárať predpoklady pre narovnanie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi vrátane prostriedkov donútenia, ak môže takéto opatrenie viesť k sledovanému cieľu a ak je primerané. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Zákaz styku rodiča s maloleťým dieťaťom autoritatívne vyslovený súdom, najmä ak nezneužil rodič svoju rodičovskú zodpovednosť, by malo byť podľa názoru ústavného súdu krajným opatrením.“ Porovnaj ÚS SR III. ÚS 665/2014 zo dňa 26. júna 2016.

20. Z vyššie uvedeného vyplýva, že vylúčenie styku rodiča s dieťaťom je významným zásahom do rodičovského práva a do rodičovskej zodpovednosti. Ide o prostriedok „ultima ratio,“ ktorý je možné využiť len vtedy, ak nastanú mimoriadne závažné okolnosti. Platí pritom, že pre zbavenie rodiča, aby sa podieľal na výchove svojho dieťaťa musia existovať závažné dôvody. Vzájomné právo rodiča a dieťaťa na styk má byť zaručené s výnimkou prípadov, kedy by takýto kontakt ohrozoval zdravý vývoj dieťaťa.

21. Z návrhu žalobcu vyplýva, že žalovaní navštevujú maloleťú pod vplyvom alkoholu, vyhrážajú sa, že ju od žalobcu ako náhradného rodiča vezmú preč, žalovaní spôsobujú žalobcovi nepríjemnosti hlasnými nadávkami a vykrikovaním, ktoré správanie žalovaných nepriaznivo vplyva na psychický vývoj maloletej. Žalobca v dôsledku neprístojného správania rodičov (žalovaných) musel s maloleťou navštíviť detského psychiatra MUDr. T., ktorá podľa predložených správ diagnostikovala u maloletej poruchu aktivity a pozornosti, zmiešané poruchy správania a emócií v detstve a posttraumatickú stresovú poruchu. Podľa poslednej vyšetrenia maloletej zo dňa 06.04.2023 doktorka v správe konštatovala u maloleťého dieťaťa mierny psychomotorický nekľud, elevácia nálady, myslenie koherentné, bradypsychické, bez závažných porúch v správaní dieťaťa, teda od predchádzajúceho vyšetrenia v januári 2023 došlo u maloletej k zlepšeniu psychického stavu, čo je zrejme okrem medikamentóznej liečby výsledkom aj dôslednej starostlivosti žalobcu o maloleťú, nakoľko na základe vykonaného šetrenia v domácnosti náhradného rodiča úrad konštatoval, že starý otec vytvára maloletej bezpečné prostredie a snaží sa maloleťú ochrániť, aby nebola vystavovaná agresívnemu správaniu svojich rodičov v čase, keď sú pod vplyvom omamných látok.

22. Hoci z predloženého návrhu aj z priložených listinných dôkazov je zrejmé, že rodičia maloleťého dieťaťa (žalovaní) svojim nevhodným správaním spôsobujú značné problémy v starostlivosti žalobcu o maloleťú I. a správanie rodičov preukázateľne ovplyvňuje psychický stav maloletej, zákaz priblíženia sa

k dieťaťu je taký vážny zásah do práv rodiča, že by musela byť preukázaná naliehavá, dôvodná a celkom konkrétna obava z ohrozenia zdravia či života dieťaťa, čo však žalobca nepreukázal.

23. Súdom zistené skutočnosti neodôvodňujú také vážne obmedzenie rodičovských práv rodičov (žalovaných) prihladnuc k rozsahu dokazovania, aký prichádza do úvahy v konaní o neodkladnom opatrení. V predloženej správe Obvodného oddelenia PZ v Poltári a trestnom rozkaze je preukázaná protiprávna činnosť žalovaných, ktorej sa dopúšťajú pod vplyvom omamných látok, avšak táto protiprávna činnosť je namierená proti žalobcovi, nie proti maloletej, ktorá dosiaľ nebola žalovanými bezprostredne na živote ani zdraví ohrozená. Je zrejmé, že neprístojné správanie žalovaných sprevádzané krikom, hádkami a vyhrázaním sa spôsobujú maloletej psychické problémy, avšak žalobca je schopný eliminovať dopad nepriaznivého vplyvu správania sa rodičov na maloletú, čo potvrdil aj úrad v podanej správe. Na základe uvedeného súd preto dospel k záveru, že žalobca nepreukázal v podanom návrhu žiaden tak závažný dôvod, ktorý by preukazoval, že maloletému dieťaťu hrozí konaním rodičov bezprostredná ujma. Žalobca neosvedčil a ani z nijakého dôkazu nevyplývalo, že by sa žalovaní hrubo, násilne, vulgárne či agresívne správali voči maloletej I., naopak uviedol, že sa maloletá svojich rodičov bojí, nakoľko v jej prítomnosti žalovaní slovne útočia na žalobcu a vyhrážajú sa mu odňatím maloletej z jeho starostlivosti, avšak slovného ani fyzického útoku vo vzťahu k maloletej sa nedopustili.

24. V prejednávanej veci na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že v tomto štádiu konania nie je možné prijať záver o tom, že konaním žalovaných je bezprostredne a vážne a tak intenzívne ohrozovaný zdravý vývoj maloletého dieťaťa, aby došlo formou neodkladného opatrenia k úplnému zákazu styku rodičov s maloletým dieťaťom. Súd dáva do pozornosti, že samotným výrokom o zákaze priblíženia sa žalovaných k žalobcovi, v ktorého osobnej starostlivosti sa maloletá I. nachádza, došlo k výraznému obmedzeniu práva rodičov na realizáciu styku s maloletou.

25. Keďže prijatie rozhodnutia o úplnom zákaze styku rodičov s maloletým dieťaťom musí byť výsledkom procesu rozsiahleho dokazovania, smerujúceho k zisteniu skutočného stavu veci a dosiahnutiu spravodlivosti v pomeroch účastníkov konania, súd vzhľadom na vyššie uvedené návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia o zákaz priblíženia sa žalovaných k maloletej I. R. zamietol.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

28. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Keďže žalobca mal v časti o nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v zákaze priblíženia sa žalovaných k žalobcovi plný úspech a v časti zamietnutého návrhu na zákaz priblíženia sa rodičov k maloletému dieťaťu žiaden účastník nemá nárok na náhradu trov konania, súd rozhodol s použitím vyššie citovaného ustanovenia § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania o zákaz priblíženia žalovaných k žalobcovi v rozsahu 100 % a na ich úhradu zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne. V časti o zákaz priblíženia žalovaných k maloletému dieťaťu súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec, písomne, v troch vyhotoveniach.

V zmysle § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá strana v spore dostala jeden rovnopis. Ak strana nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie za jej trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.